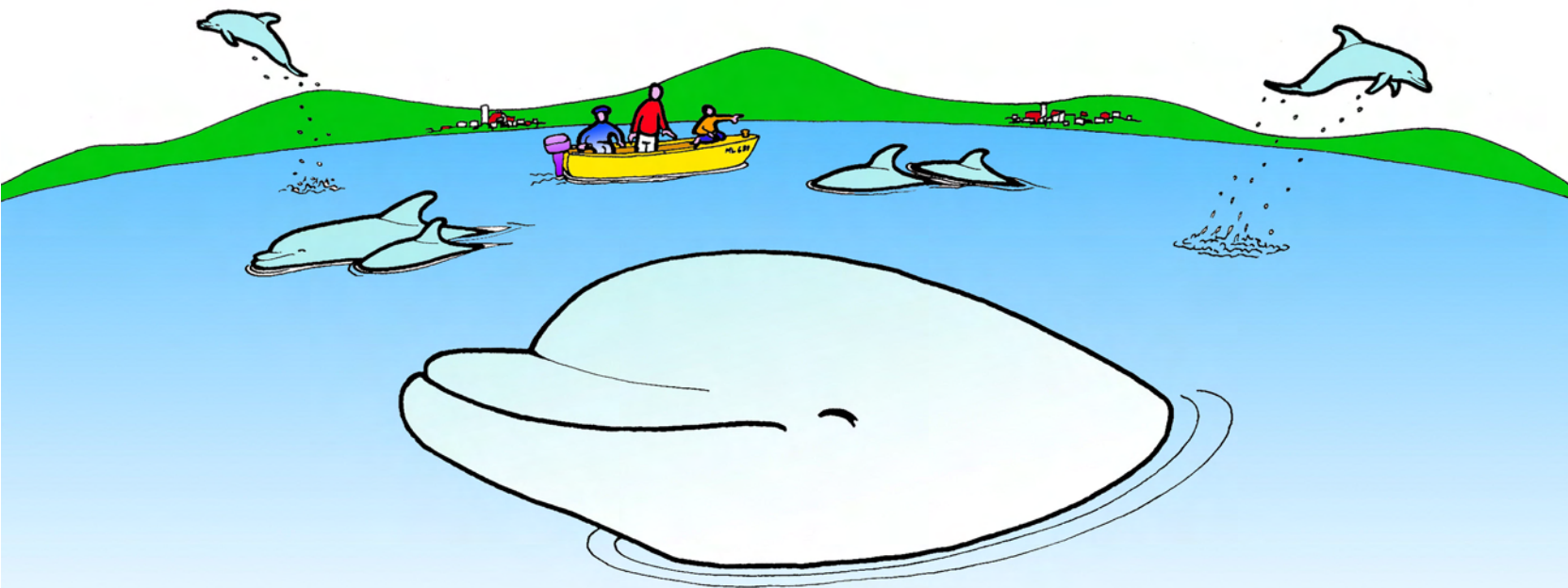

нашите приятели

ДЕЛФИНИТЕ

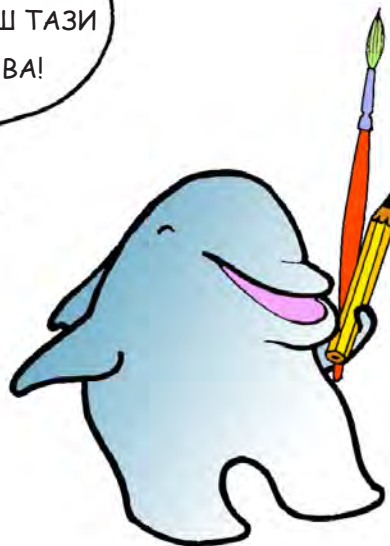

текст и илюстрации: Джовани Беарзи

ТАЗИ КНИГА ПРИНАДЛЕЖИ НА

С ТВОИТЕ ЦВЕТНИ МОЛИВИ
ТИ МОЖЕШ ДА НАПРАВИШ ТАЗИ
КНИГА ОЩЕ ПО-ХУБАВА!

нашите приятели

ДЕЛФИНИТЕ

Текст и илюстрации: Джовани Беарзи (1994)

Електронна версия: Джовани Беарзи (2006)

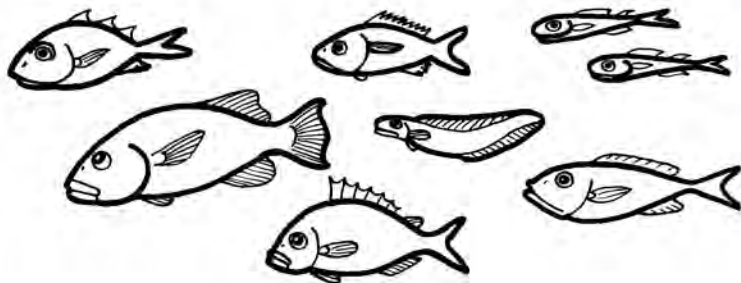
Благодарности за българския превод на Ивета Вълкова и Катерина Бянова (2009)

Благодария на Бригит, Нена, Силвия и Мадалена.

Въпреки че живеят във водата, делфините не са риби:
Те са **бозайници** и дишат въздух с дробовете си.

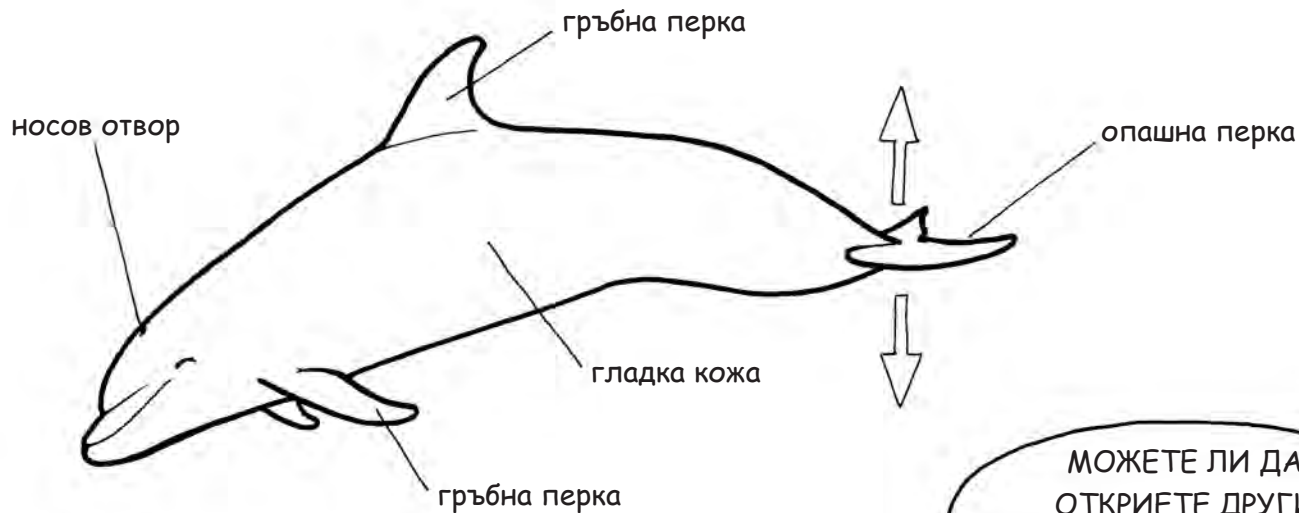
За да дишат, делфините изплуват на повърхността,
поемат дълбоко въздух и се гмуркат обратно.

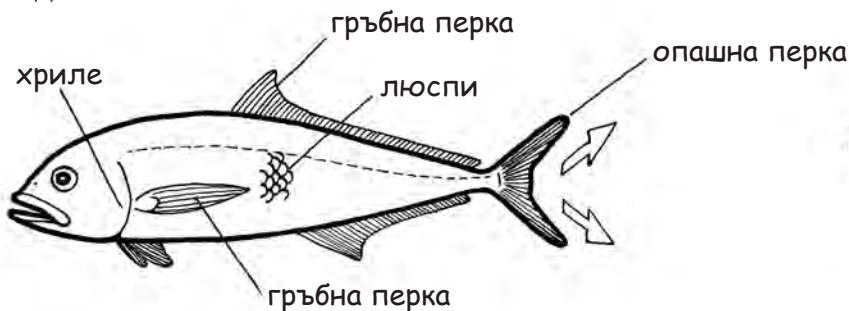
Рибите дишат въздуха, който е разтворен във водата
със своите хриле.

ДЕЛФИНИТЕ ДИШАТ
СЪС СВОЯТА НОЗДРА
ТА Е РАЗПОЛОЖЕНА ОТГОРЕ
НА ГЛАВАТА И СЕ НАРИЧА
"НОСОВ ОТВОР"

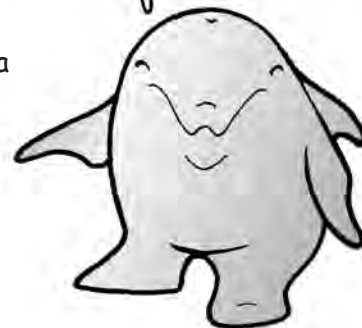

Опашната перка на делфините е **хоризонтална** и се движи нагоре-надолу. Опашната перка на рибите е вертикална и се движи наляво-надясно.

МОЖЕТЕ ЛИ ДА
ОТКРИЕТЕ ДРУГИ
РАЗЛИКИ МЕЖДУ РИБИТЕ
И ДЕЛФИНИТЕ?

КОИ СА БОЗАЙНИЦИТЕ?

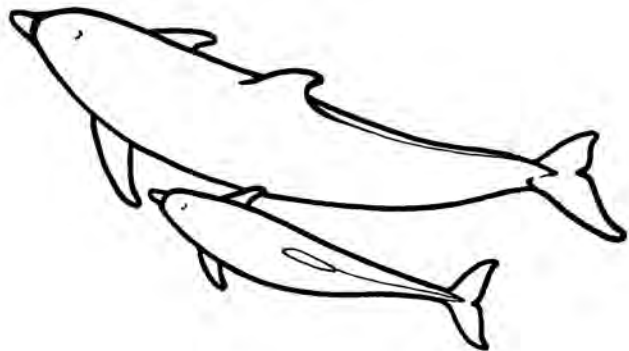
Бозайниците са топлокръвни животни.
Обикновено те имат косми или козина.
Женските бозайници кърмят своите
бебета с **гърдите** си.

Всички тези животни са бозайници.

Някои бозайници като тюлените и моржовете прекарват повечето време във водата. Делфините прекарват **целия си живот** във водата. Там те ядат, почиват, сношават се и раждат. Дори кърменето се провежда във водата.

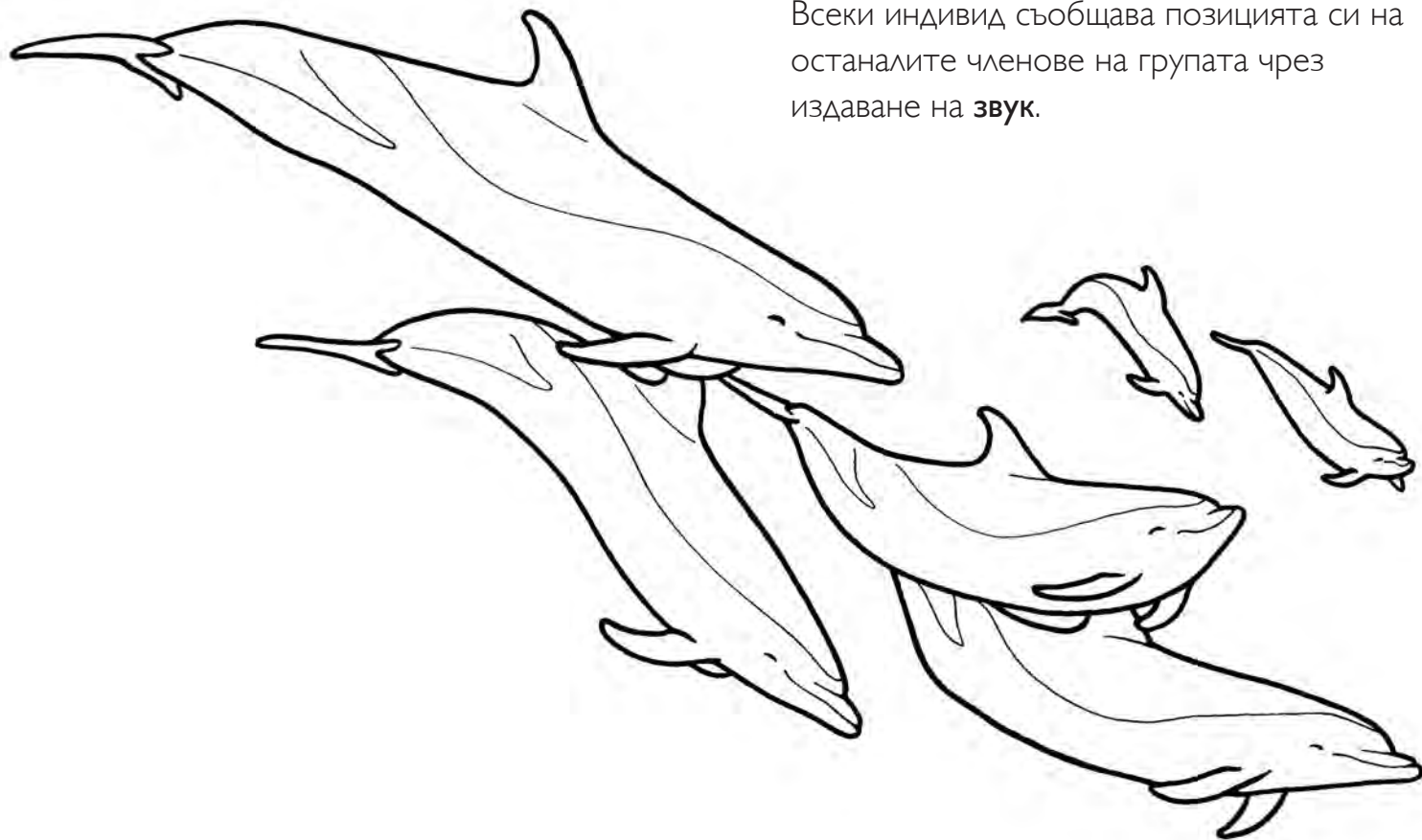

Делфините нямат косми или козина, но техните тела имат дебел слой подкожна мазнина, който ги топли.

Стадо делфини плува в открито море.

Всеки индивид съобщава позицията си на останалите членове на групата чрез издаване на **звук**.

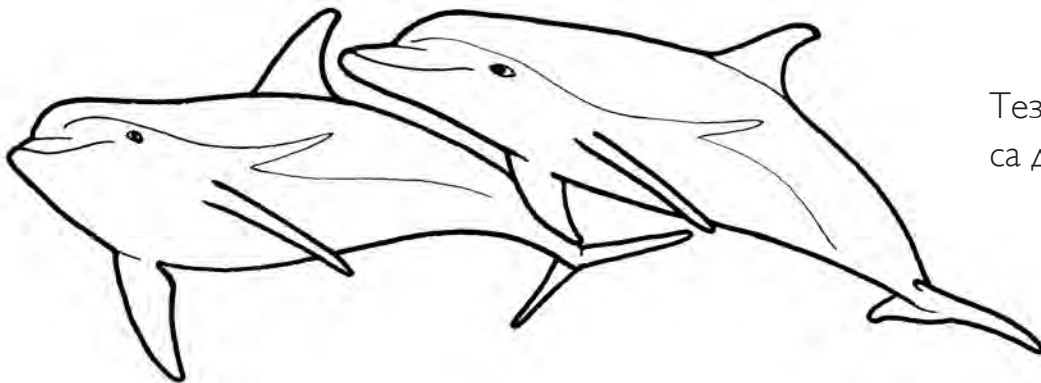

Делфините са **социални животни**.

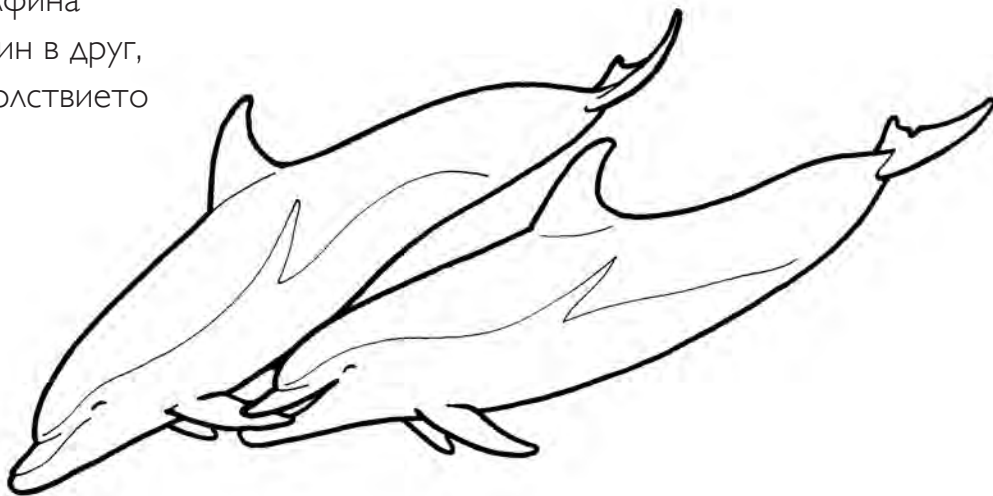
Те живеят в стада от стотици индивиди.

Измежду членовете на групата се създават
тесни връзки и всички си сътрудничат
в търсенето на храна.

Тези делфини – мъжки и женски – са достигнали **полова зрялост**.

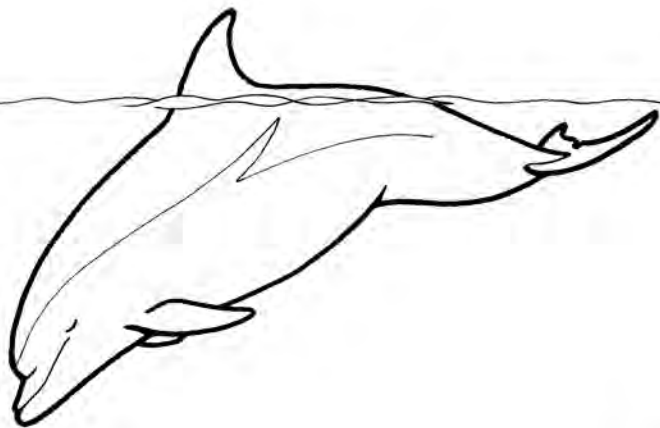
По време на ухажване, двата делфина се хапят взаимно и се търкат един в друг, изразявайки по този начин удоволствието си от взаимния контакт.

Ако ухажването е успешно, двойката допира кореми и **сношението** се осъществява.

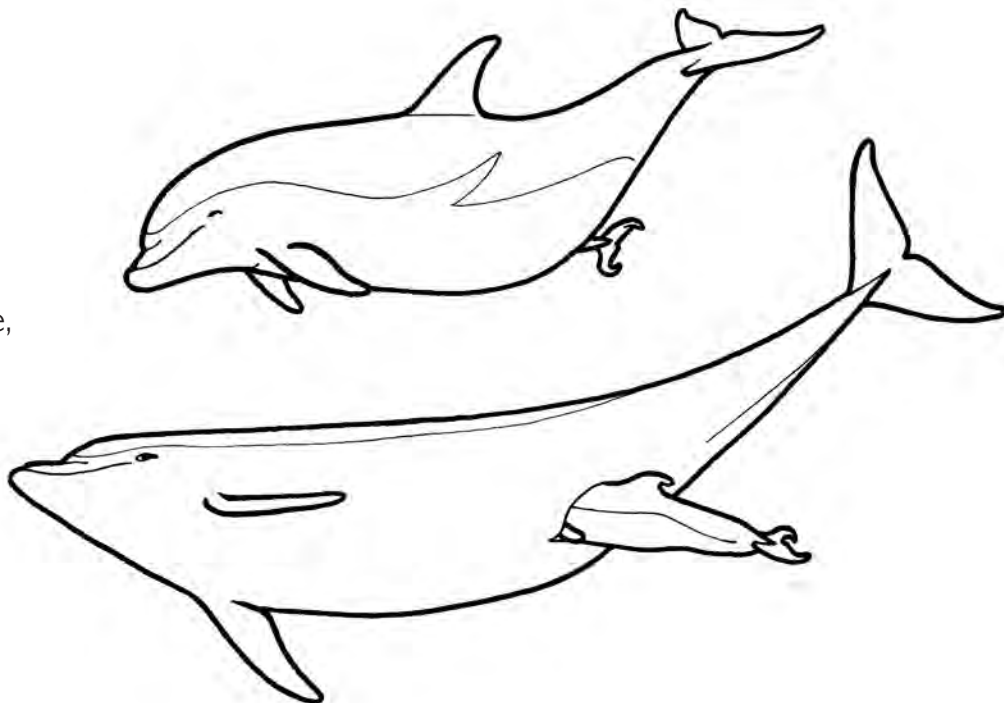
Сексуалността при делфините не е задължително свързана с възпроизвеждане.

Моментът на **раждане** приближава за този женски делфин. След едногодишна бременност нейният корем е пораснал доста.

Обикновено първо се появява опашката на бебето.

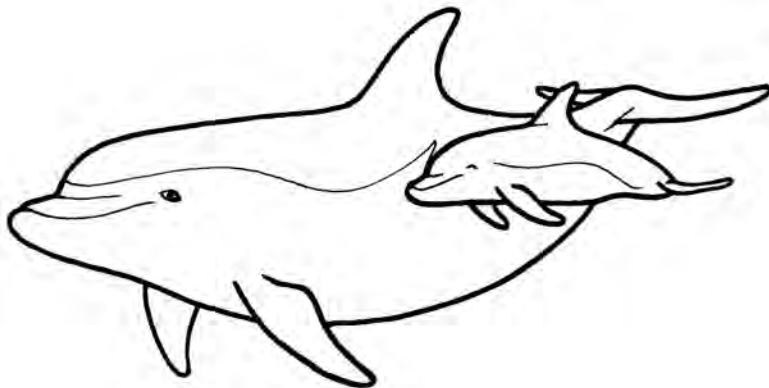
Когато главата най-сетне излезе, новороденото изплува бързо на повърхността на водата, за да поеме първата си глътка въздух.

Втори възрастен делфин, наречен на галено “леля”,
понякога помага на майката, за да се увери,
че всичко е наред.

Майката наблюдава с обич и привързаност
малкото делфинче, което плува до нея с
несигурни движения.

Скоро след раждане малкото делфинче се опитва да **бозае**.
Чрез нагаждане на тялото си, майката помага в усилията на
бебето да намери зърната на гърдите ѝ.

Млякото, което е много гъсто и хранително, се изтискава в
бебешката уста при стимулиране на зърната.

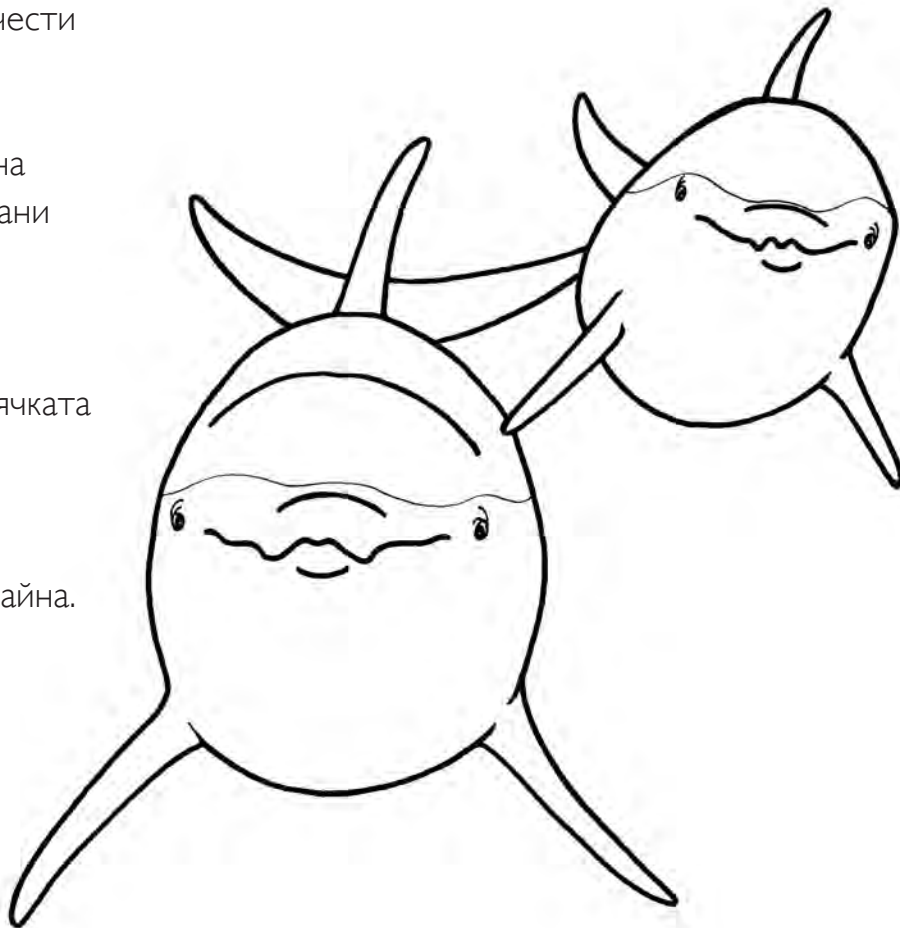

През първите месеци от живота на новороденото кърменето става на чести интервали.

Майката учи разстязщото делфинче на различни начин, чрез които да се храни самостоятелно.

Когато стане на 18 месеца, младият делфин е способен да хваща сам плячката си, но остава с майка си за по-дълго.

Между делфините, **връзката между майката и бебето** е силна и дълготрайна.

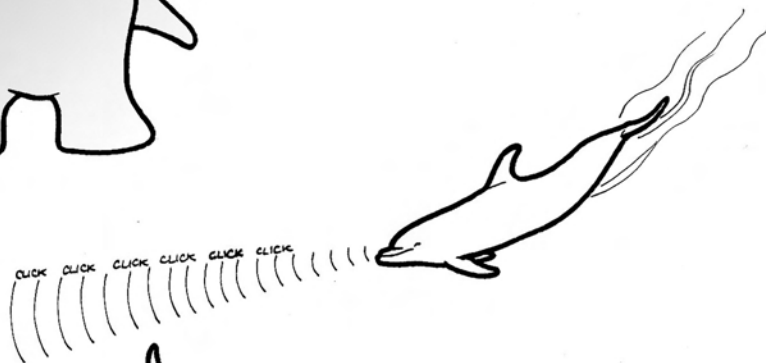

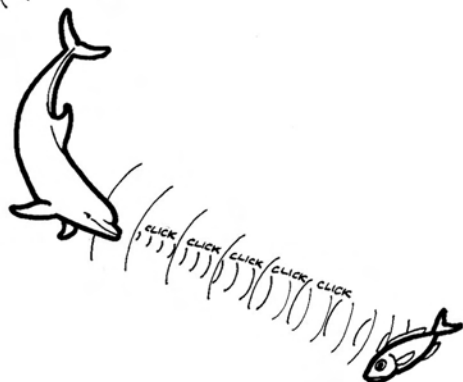
КАК СЕ ХРАНИ
ДЕЛФИНЪТ?

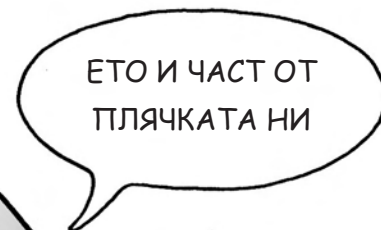
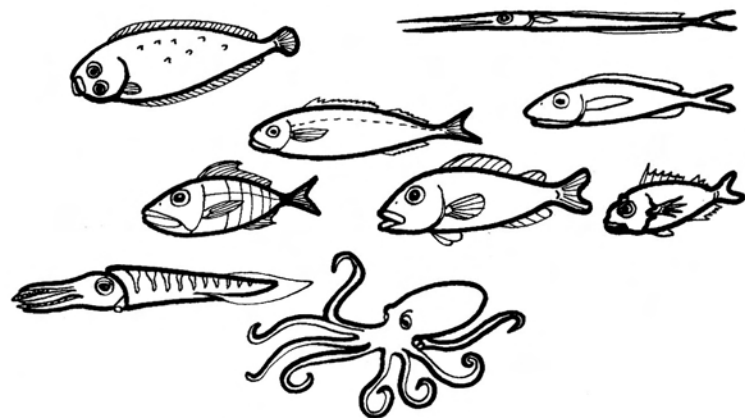

Делфините използват ехолокация,
за да намират плячка във водата,
особено когато видимостта е слаба.

Те произвеждат звукове наречени
цъкания и слушат тяхното **ехо**.

ЕТО И ЧАСТ ОТ
ПЛЯЧКАТА НИ

Зъбите на делфина не са пригодени за дъвчене.
Те се използват, за да сграбчат плячката.
Рибата и калмарите могат да бъдат хлъзгава
плячка, и хващането им изисква остри
зъби и умения.

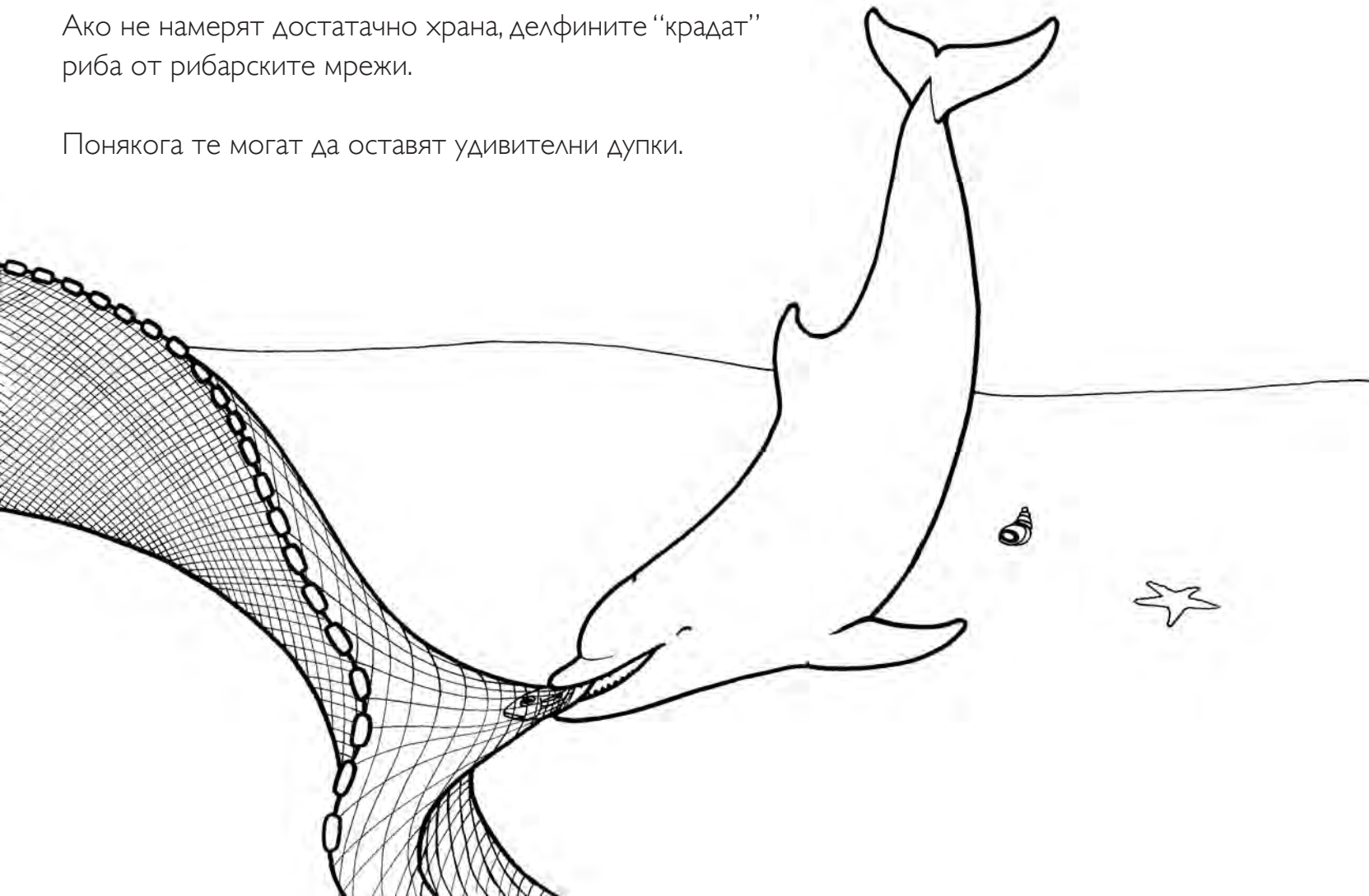

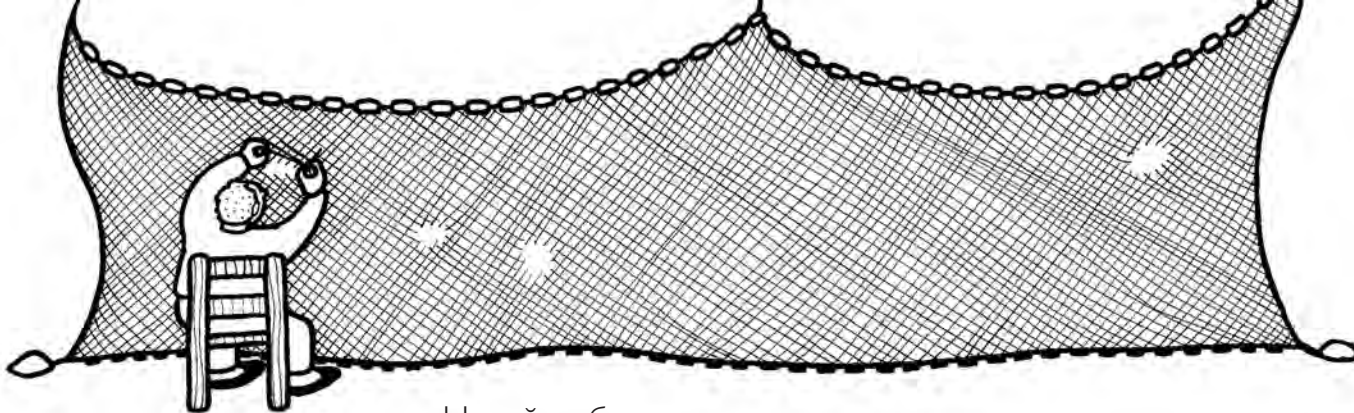
зъб на делфин

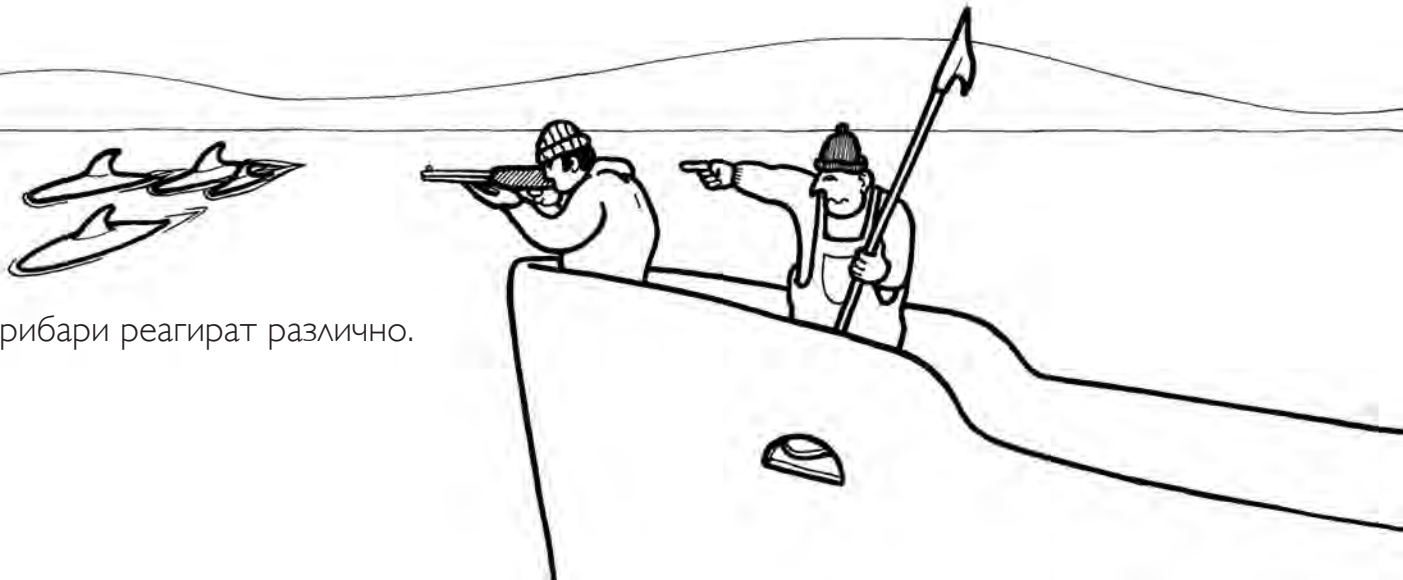
Ако не намерят достатъчно храна, делфините “крадат”
риба от рибарските мрежи.

Понякога те могат да оставят удивителни дупки.

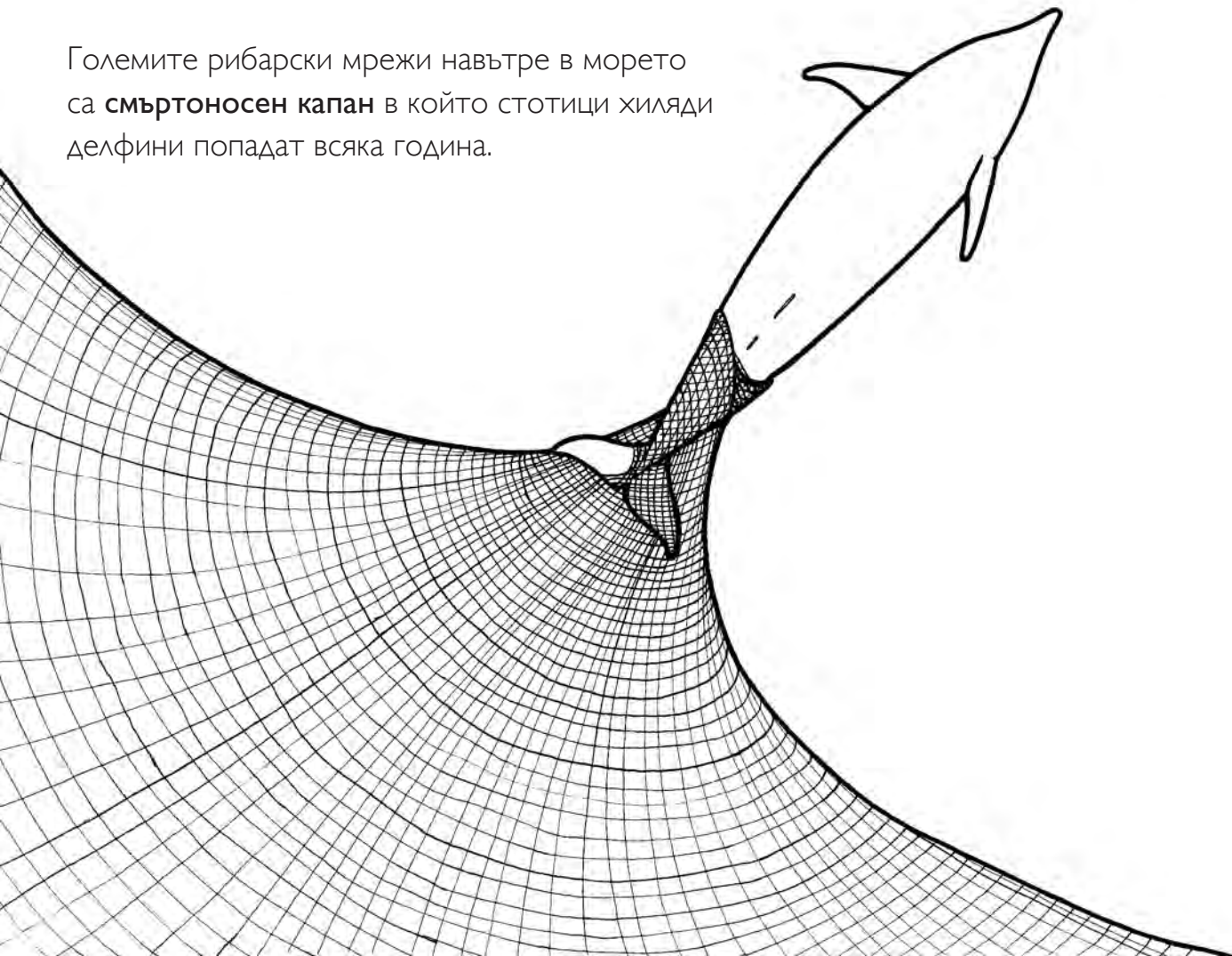
Някои рибари се ядосват малко и зашиват мрежите.
Те разбират, че делфините са част от морето и приемат
тези животни по същия начин, по който приемат проблеми,
причинени от вятъра и вълните.

Други рибари реагират различно.

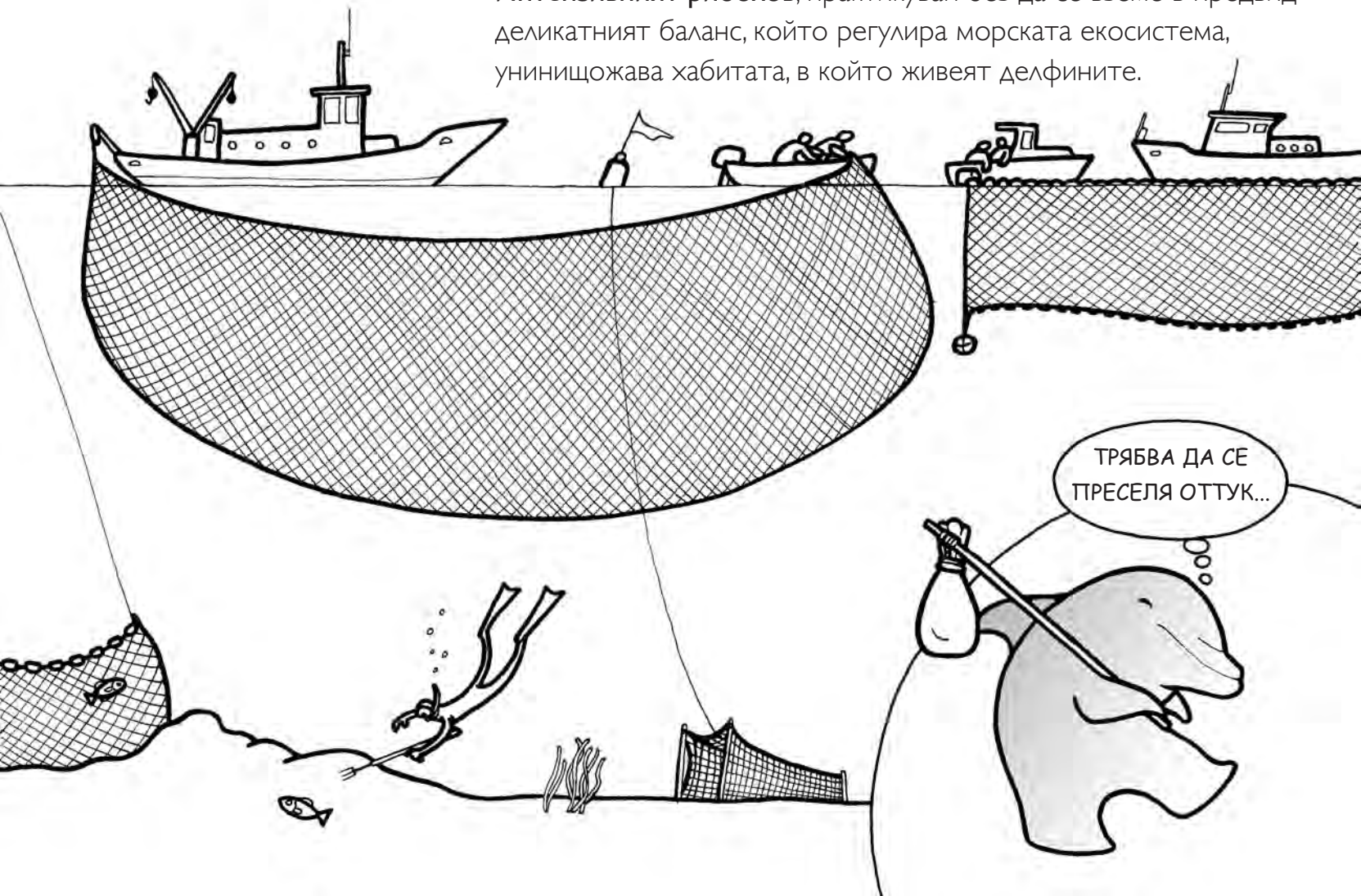
Рибари и делфини: каква сложна връзка!

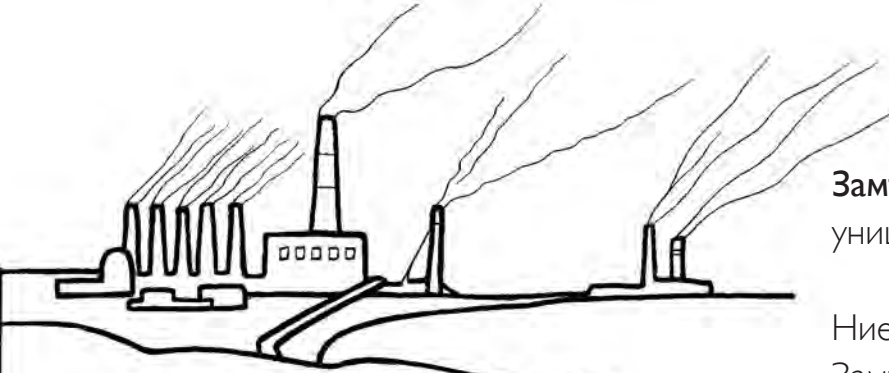
Големите рибарски мрежи навътре в морето са **смъртоносен капан** в който стотици хиляди делфини попадат всяка година.

Интензивният риболов, практикуван без да се вземе в предвид деликатният баланс, който регулира морската екосистема, унищожават хабитата, в който живеят делфините.

Замърсяването на водата също има унищожителен ефект върху броя на делфините.

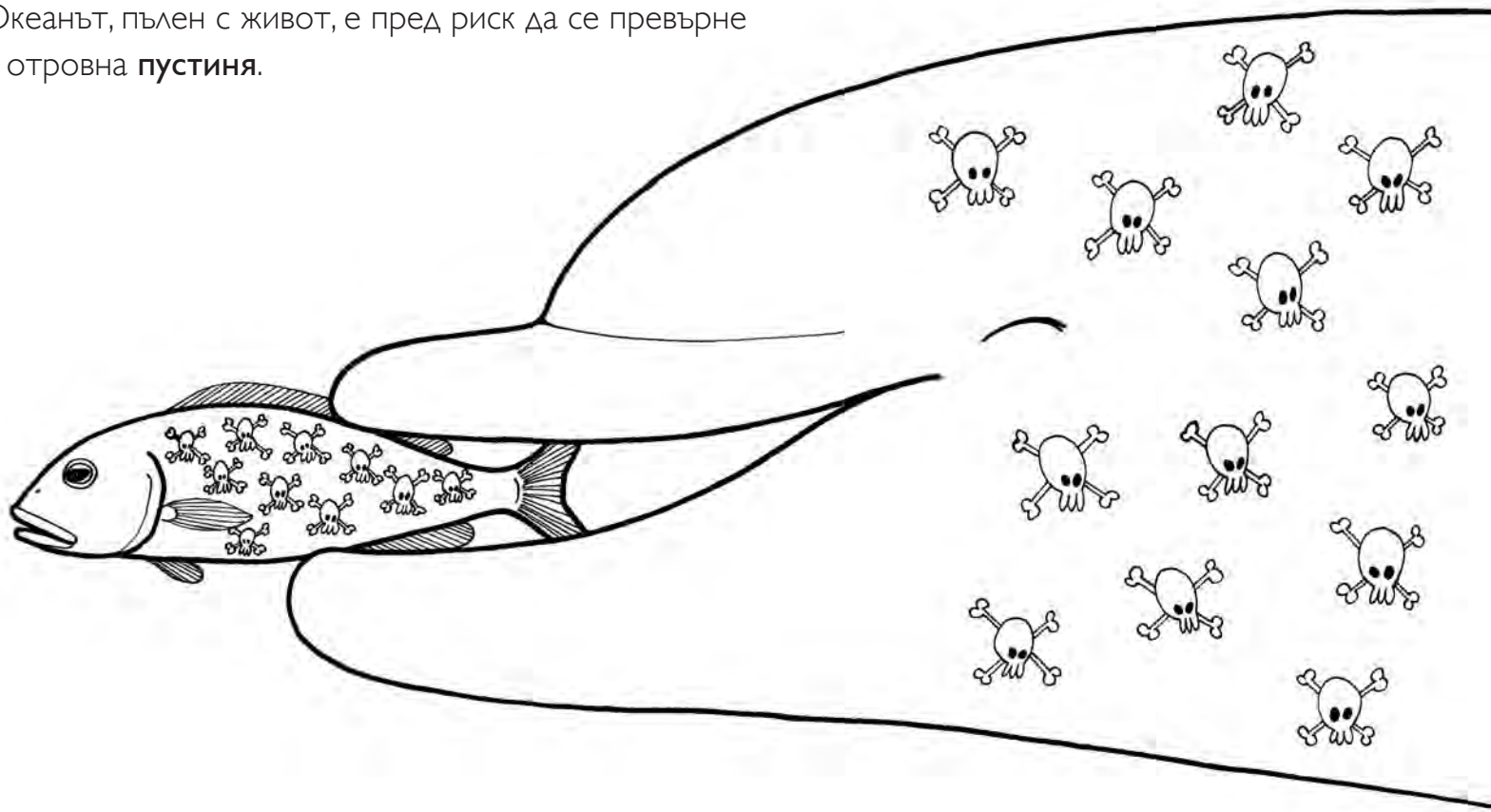
Ние използваме океана като огромно бунче. Замърсителите изпуснати в морето се натрупват в телата на делфините и могат да причинят тяхната смърт или да ограничат тяхната способност да се размножават.

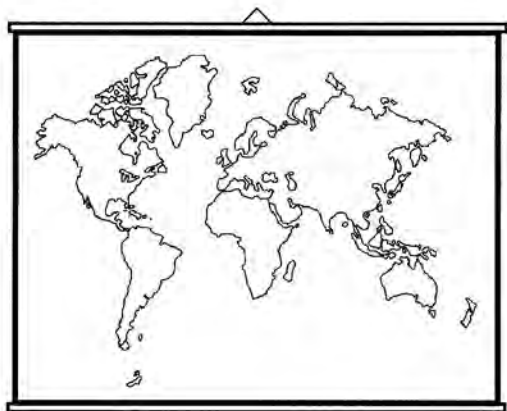

Само някои от най-издържливите видове ще оцелеят.

Океанът, пълен с живот, е пред риск да се превърне в отровна **пустиня**.

Ето защо делфините са застрашени в много морета по света...

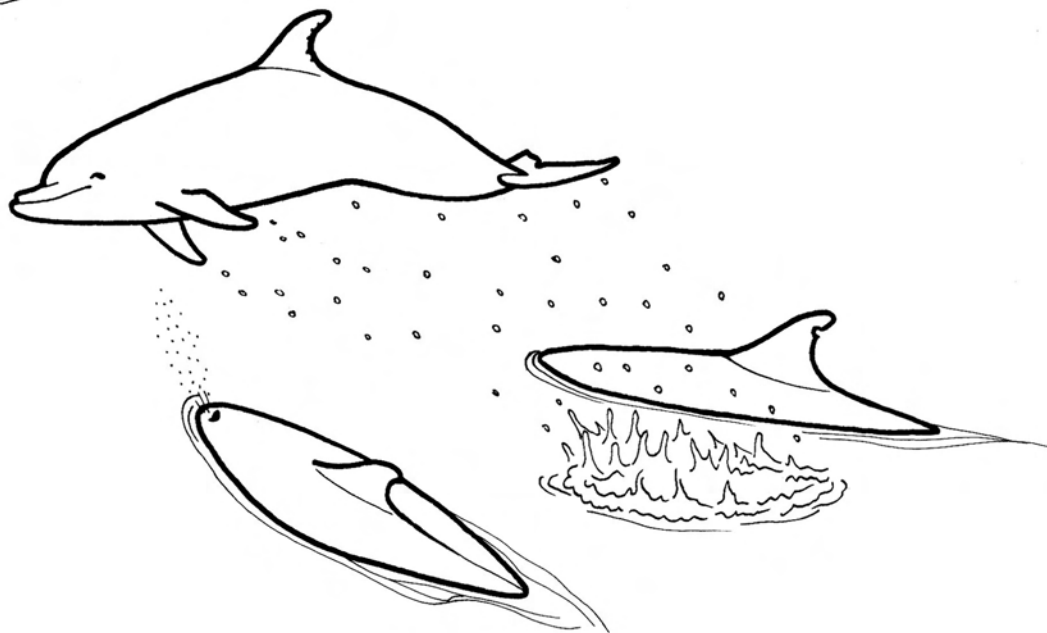
НО ВСЕ ОЩЕ ИМА МЕСТА,
КЪДЕТО ДЕЛФИНИТЕ
МОГАТ ДА ЖИВЕЯТ
НЕОБЕЗПКОЯВАНИ!

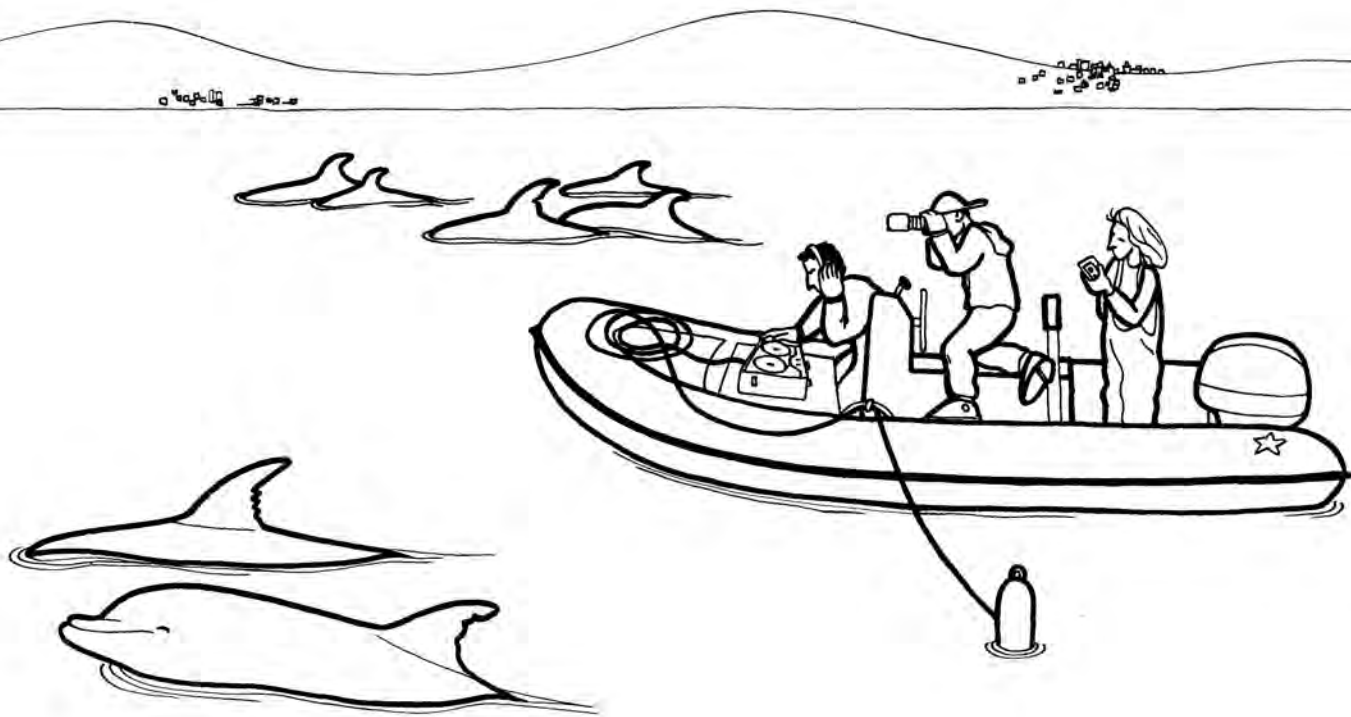

Съществуват райони, където делфини и хора
съжителстват мирно.

В тези райони рибарите знаят, че делфините
имат важна роля в морската екосистема.

Изследователите следят делфините с малки лодки, за да ги изучават без да ги притесняват.
Те ги снимат и записват тяхното поведение и “гласове”.

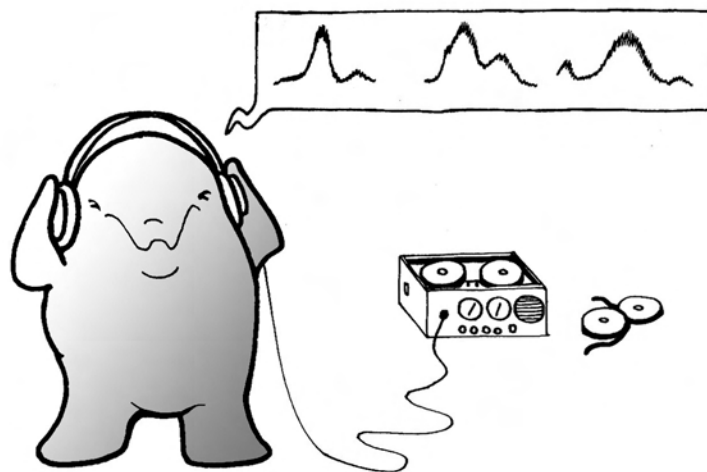

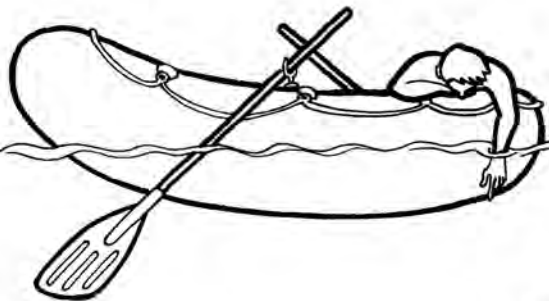
Чрез тези обикновени техники е възможно да се открият много неща.

Изследователите разпознават индивидите един по един по **естествените петна** по техните гръбни перки. Те изучават техните движения, ежедневни занимания и "приятелства".

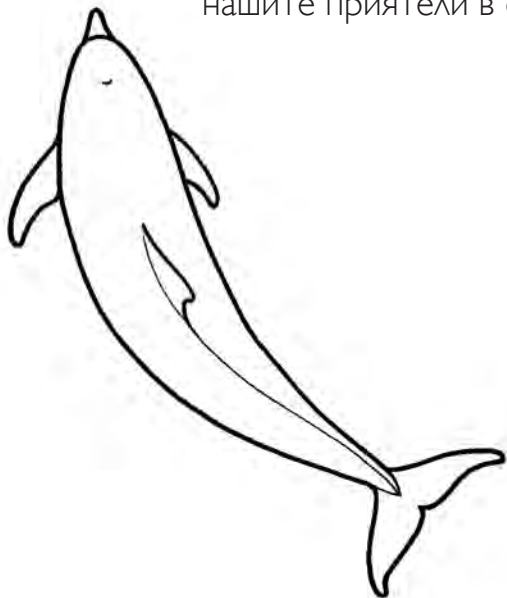
Чрез слушане на прекрасния звук издаван от делфините, човек може да разгадае много от техните тайни.

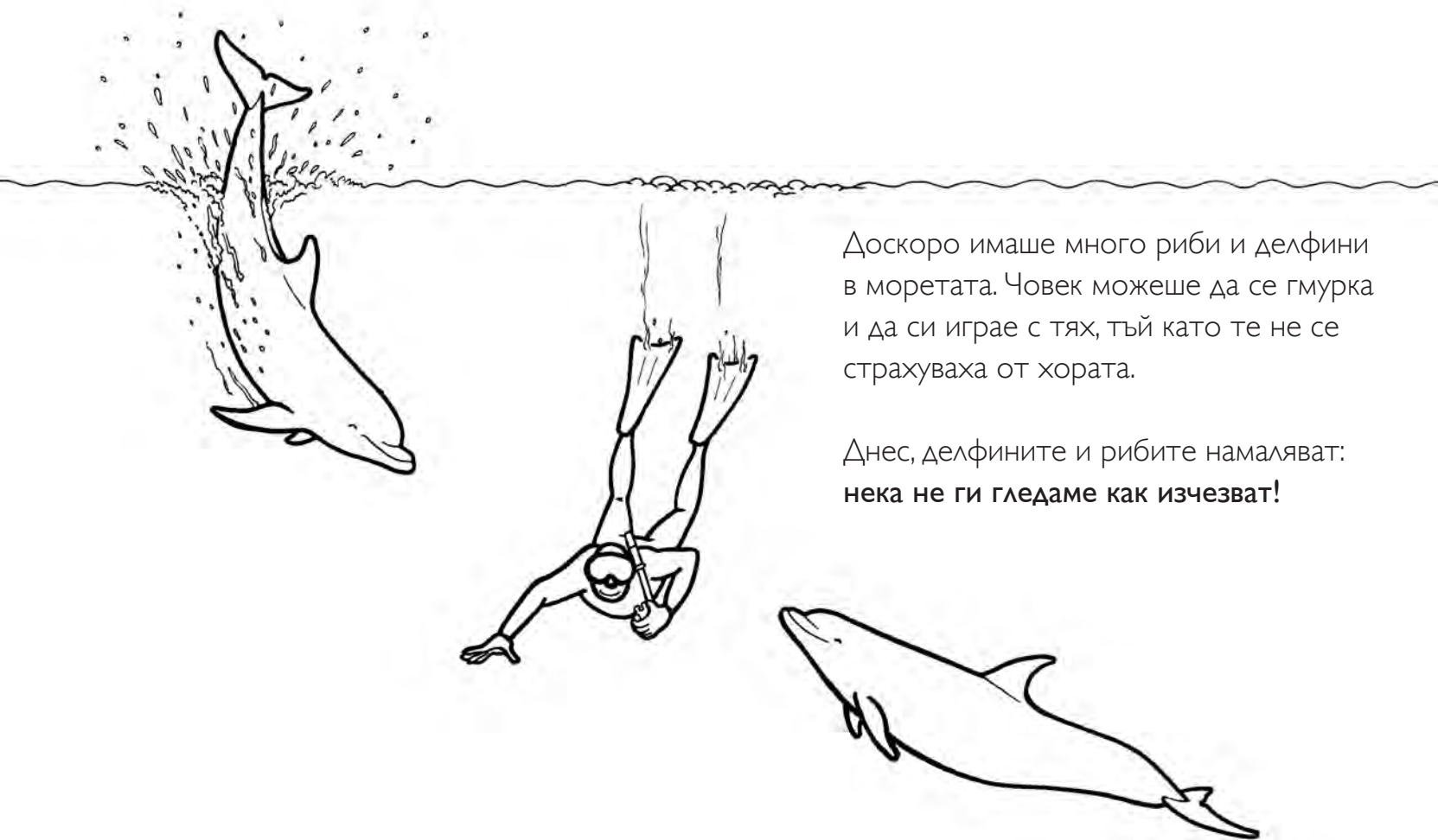

Делфините са удивителни и елегантни животни. Наблюдаването им на живо в открито море носи **голяма радост**. Те са мили, умни и понякога изключително дружелюбно настроени.

Не би ли било хубаво, когато се чувстваме малко самотни, да се качим на малка лодка и да посетим нашите приятели в океана?

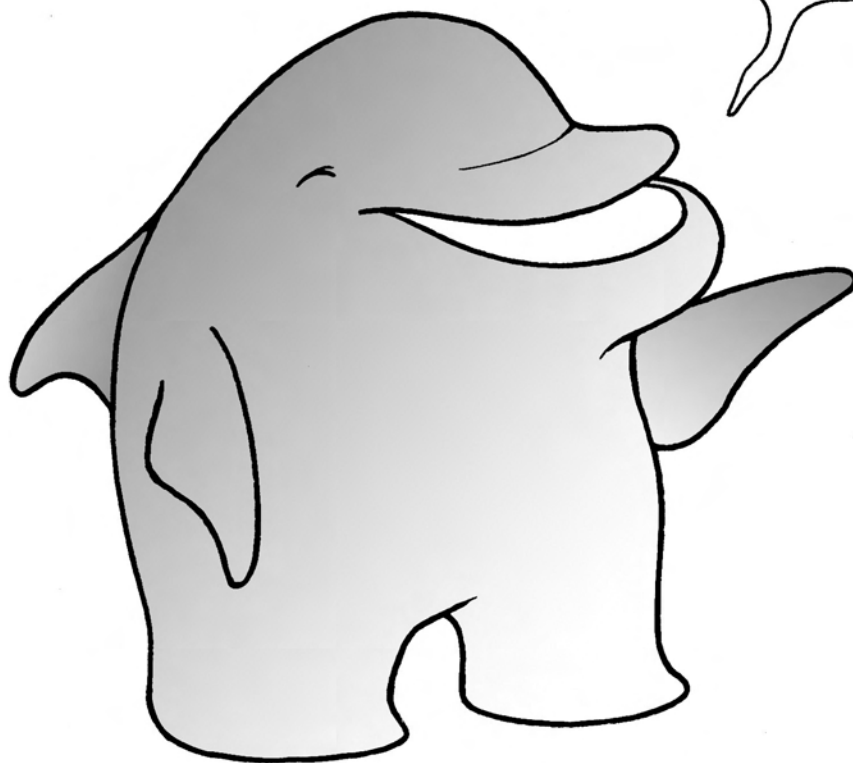

Доскоро имаше много риби и делфини в моретата. Човек можеше да се гмурка и да си играе с тях, тъй като те не се страхуваха от хората.

Днес, делфините и рибите намаляват:
нека не ги гледаме как изчезват!

ЕТО НЯКОЛКО ПРОСТИ
НЕЩА, КОИТО МОЖЕМ
ДА НАПРАВИМ

Научи се да уважаваш **всички** животни, не само делфините. Делфини, хора, змии, паяци, мишки, мравки, стоножки... разбери, че всяко живо същество има своето място и роля в природата. Остави се да те **очароват**: всяка форма на живот е малък шедевър, който заслужава твоя интерес.

Запомни, че **дивите** животни като например делфини, мечки и жирафи, трябва да живеят в своята естествена среда, а не в зоологически градини и басейни.

Не хвърляй боклук в морето или в задния си двор: светът е **твоя дом** и ти трябва да допринасяш за чистотата му. Рециклирай хартия, стъкло и всички материали, които могат да се използват отново. Опитай се да не прахосваш и ограничи консумация.

Запиши се в организация за защита на природата и **подкрепи** инициативи за опазване на околната среда.

www.dolphinbiology.org

www.oceancare.org

Dolphin Biology
& Conservation

